

Thư Gửi Các Bạn Mình – Số 24

Quê hương và hồi ức luôn luôn rạo rức trong chúng ta dù là những người xa xứ hay còn sinh sống tại quê nhà. Hồi ức về một thành phố nhỏ nơi ta cất tiếng chào đời trong bàn tay âu yếm, hạnh phúc của mẹ cha. Kỷ niệm về tuổi thơ bên gia đình yên ấm, vang vọng những tiếng cười thơ ngây hồn nhiên cùng những vui buồn của ngày đầu đi học. Nhớ về những ngày tháng thân yêu bên bạn bè, thầy cô một thuở chỉ biết học hành chăm chỉ, yêu mình yêu người nơi mái trường Lê Lợi thân yêu. Hồi ức như một ấn bản tượng hình cuộc đời chúng ta, như sợi tơ chùng rung về miền quá khứ. Có những vị mặt ngọt để say sưa hay những đắng cay để âm thầm hối tiếc.

Quê hương ta là hình chữ S, nằm bên bờ Thái Bình Dương. Từ Bắc chí Nam cùng một giống nòi, cùng một thứ tiếng. Đô thị náo nhiệt Hải Phòng, Sài Gòn, Đà Nẵng. Kinh thành cổ kính Huế, Hà Nội, Hội An. Êm đềm thơ mộng Sapa, Dalat và Di Linh nhỏ bé của chúng ta. Nhớ quê hương, nhớ Di Linh thật da diết khi xa nhà, nhất là ở hải ngoại ngàn dặm trông về. “Chiều chiều ra đứng ngõ sau. Nhớ về quê mẹ ruột đau chín chiều”. Quê hương và hồi ức đó xin được ghi lại trong Đặc san của Hội thân hữu Di Linh và Trung Học Lê Lợi. Đặc san này là một sự đóng góp và thực hiện bởi đồng hương, thân hữu, nhất là của các cựu học sinh Trung Học Lê Lợi Di Linh. Có áng thơ văn dung dị bên cạnh những ngòi bút chuyên nghiệp. Có biên khảo sâu dày, ưu tư về các vấn đề của đất nước. Có những vần thơ của tuổi học trò và có nhiều hình ảnh quê hương vô vàn thương mến.

Qua Đặc san để thấy những nhân vật Di Linh đã thành danh tại hải ngoại và quốc tế như Phí Văn Trung, Vy Vy Trần, Mai Thái Lĩnh, Chung Tử Bửu, Tom Võ...và cũng để thấy thân phận con người trong cuộc chiến tranh tàn khốc qua hình ảnh vô cùng đẹp của người trai trẻ thời chinh chiến hay những chia lìa mất mát thương yêu. Thành tựu Đặc san là một cố gắng và hy sinh của nhóm thực hiện cũng như tâm thành của những người con yêu của đất nước gửi về quê nhà. Xin gửi đến Đặc san như một kỷ vật, một người bạn đồng hành khi tìm về quá khứ, nhớ về nhau, thương về nhau và về một Di Linh yêu dấu để còn tìm thấy những gương mặt thân quen của bạn bè, thầy cô và những người thân yêu cũ.

Thay mặt nhóm thực hiện, xin kính gửi đến quý giáo sư, các văn thi sĩ, đồng hương, thân hữu và anh chị em cựu học sinh Trung Học Lê Lợi Di Linh lời cảm ơn chân thành nhất.

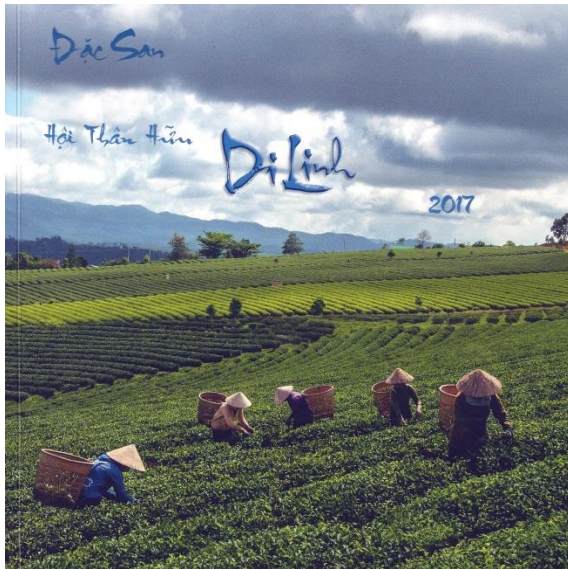
California 2016

TM Ban chủ trương và thực hiện

Đoàn Thị Di Linh

Các bạn mình thân mến,

Đoạn văn trên được trích từ trang 2 của Đặc san Hội Thân Hữu Di Linh 2017. Cuốn đặc san tôi có trong tay do Phạm Bá Đức gửi tặng. Vừa thoáng nhìn vào bìa trước và bìa sau của cuốn đặc san, tôi cứ ngỡ mình đang cầm trong tay cuốn kỷ yếu về hội họa hay nhiếp ảnh. Lý do là vì khuôn khổ của cuốn đặc san, khổ vuông 8.5 x 8.5. Tôi đã từng thực hiện những tờ đặc san với khổ 5.5 x 8.5 cho hội ái hữu Thụ Nhân Đà Lạt hay khổ 8.5 x 11 (đặc san BTX – THĐ Đà Lạt và Hướng Đạo) chứ chưa bao giờ nghĩ đến việc thực hiện tờ đặc san với khổ 8.5 x 8.5. Bìa trước đặc san là hình chụp “Đồi Trà Di Linh” với một màu xanh trải dài trước mặt cho đến tận chân dải núi xanh lơ, bên dưới bầu trời có mây trắng lẫn mây đen chập chùng bay. Những phụ nữ đầu đội nón lá, vai mang gùi đang làm công việc hái trà. Phần trên bìa đặc san là những chữ “Đặc San Hội Thân Hữu Di Linh 2017” được xử dụng loại chữ “thư pháp” đơn giản thanh thoát. Tuyệt nhiên trên bìa không có thêm bất cứ một hình ảnh nào dù là hình của ngôi trường cũ với năm bảy học sinh, hay hình một vài nhân vật tiêu biểu, nhà cửa, đường phố...

Nhìn vào bìa, ta nhớ ngay hình ảnh rất thân quen ngày nào, bốn năm mươi năm về trước, khi ngồi trên chiếc xe chở khách hiệu Minh Trung hay những chiếc xe đò năm sáu chục chỗ, chạy ngang qua thị trấn Di Linh thì những đồi trà xanh liên tiếp hiện ra vùn vụt bên ngoài khung cửa kính với hình ảnh những người phụ nữ đang hái trà trên đồi xanh. Thỉnh thoảng cũng thấy những chiếc nhà sàn chên vênh cạnh bên bờ suối hay bên triền đồi, thấy năm bảy người Thượng, già trẻ lớn bé đang đi hàng một bên vệ đường, vai mang gùi, tay cầm xà gạc, đàn ông thì miệng ngậm ống vố tự chế phì phà khói, phụ nữ mang con phía trước bằng những tấm vải dày, nhiều màu sắc và hoa văn, đôi khi cũng thấy các cụ gái nhà ta ngậm ống vố, da mặt nhăn nheo, ngực trần lòng thòng tội nghiệp. Cái thị trấn nhỏ bé cách thị xã Đà Lạt 60 cây số ngàn, là một nơi được đùm bọc bởi một màu xanh mượt của thiên nhiên hiền hòa. Tôi nhớ thời gian từ những năm 1959 cho đến 1965, thỉnh thoảng anh em Hướng Đạo Đà Lạt cũng tìm đất cắm trại nơi đây và dĩ nhiên, trong rừng bên suối, cũng gió mát trăng thanh, cũng tiếng chim ca cùng bình minh khi mặt trời mọc. Một góc kỷ niệm nhỏ. Bìa sau của đặc sản, bên trái là một họa phẩm, hai ngôi nhà sàn trên sườn đồi, một cây trơ trụi lá và phía sau là mây và núi chập chùng đang tỏa ra hơi sương lạnh lẽo của một chiều mùa đông dĩ vãng nào đó. Tạm kết: bìa đặc sản dung dị nhưng trang trọng, nhìn vào là thấy ngay một Di Linh ngày nào của một thuở thanh bình cao nguyên.

Tôi chưa có thì giờ để đọc hết các bài trong đặc san nhưng thoáng lướt qua thấy tên những người đóng góp bài vở cho đặc san cũng biết được nội dung đặc san có nhiều bài vở giá trị của, ngoài các tác giả Di Linh, còn có những cây bút khác như Linh mục Phùng Quang Thanh, GS Nguyễn Cao Thao, GS Phạm Quốc Bảo, GS Bùi Đình Phùng, GS Phạm Bá Đức, GS Trương Phước Ninh..., các nhà văn nhà thơ Nguyễn Thị Mắt Nâu, Nhật Tiến, Thái Tú Hạp, Chu Tất Tiến, Bùi Bích Hà... nhiếp ảnh gia Vy Vy Trần và Phí Văn Trung. Từ trang 89 đến trang 111 là những bức ảnh màu nghệ thuật của Vy Vy Trần và Phí Văn Trung, từ trang 112 đến trang 117 là các họa phẩm của Đoàn Thị Di Linh... Về trình bày, phải nói rằng người phụ trách là người chuyên nghiệp, cách xếp đặt bài vở hài hòa, thanh nhã, hình ảnh đính kèm theo bài tuy là đen trắng nhưng rõ nét và hài hòa... Nói chung, khi cầm tờ đặc san Hội Thân Hữu Di Linh trong tay, ta muốn mở ra ngay để rồi lướt qua từ trang đầu đến trang cuối, đặc biệt bìa trước và sau là hai tác phẩm nghệ thuật: một tấm ảnh và một bức tranh.

Được biết, tờ đặc san nói trên đã được giới thiệu trên đài truyền hình 57.3 tại Nam California ngày 20 tháng 12 – 2016. Ngoài ra, một buổi ra mắt đặc san và họp mặt đồng hương Di Linh và cựu học sinh trung học Lê Lợi sẽ được tổ chức tại nhà hàng Grand Garden, thành phố Westminster, CA vào lúc 5 giờ chiều ngày 29 tháng 1 – 2017 (tức mừng hai tết Đinh Dậu). Bà con đồng hương Di Linh và Các Bạn Mình xin mời đến để có một cuốn đặc san làm kỷ niệm, đồng thời sẽ gặp Các Bạn thân quen ở Di Linh mà không ít bạn cũng đã có vài năm học dưới mái trường trung học Trần Hưng Đạo.

Các Bạn Mình thân mến,

Nói đến trường trung học Lê Lợi ở thị trấn Di Linh mà không nhắc đến tên của hai vị giáo sư đã từng dạy tại trường trung học Trần Hưng Đạo Đà Lạt

thì quả là thiếu sót. Đó là giáo sư Đặng Vũ Hoãn và giáo sư Phan Văn Kha. Giáo sư Đặng Vũ Hoãn dạy môn Việt văn đệ nhất cấp, giáo sư Phan Văn Kha dạy Việt Văn đệ nhị cấp, đồng thời cũng dạy môn lịch sử năm chúng tôi học lớp đệ tam. Tôi học Việt văn với GS Đặng Vũ Hoãn từ lớp đệ lục cho đến lớp đệ tứ. Giáo sư Đặng Vũ Hoãn là vị thầy tương đối khá xuề xòa, dễ tính nên đám học trò lúc bấy giờ bày ra nhiều trò để quấy phá. Lúc Thầy giận, mặt Thầy đỏ lên và chỉ tay vào lũ quỷ chúng tôi mà mắng “tao tao ” “mày mày” nhưng Thầy chẳng bao giờ phạt đứa nào cả, ngay cả việc cho đi “cấm túc”. Những lúc đó, lũ quỷ lại càng thích thú và đồng loạt rú lên cười muốn vỡ cả lớp. Đặc biệt, người con của Thầy là Đặng Vũ Quang Tuyên học cùng lớp, trở thành “nạn nhân” thường trực của những tay ưa phá phách chọc ghẹo. Năm 1962 Thầy được Bộ Giáo Dục bổ về làm hiệu trưởng trường trung học Lê Lợi Di Linh, năm sau Thầy lại được chuyển về trường Duy Tân ở Phan Rang, Ninh Thuận. Khi lên lớp đệ tam, chúng tôi học Việt văn với Thầy Phan Văn Kha. Phương pháp giảng bài của Thầy không giống như các giáo sư khác mà chúng tôi đã được học, tỉ như năm đệ thất học với giáo sư Phạm Văn Đồng (ở trường Quang Trung, tức trường Bùi Thị Xuân sau này) và năm đệ lục ngũ tứ với Thầy Đặng Vũ Hoãn. Thầy không dành nhiều thì giờ phân tích các bài văn bài thơ theo phương pháp cổ điển như về hình thức, thể loại, nội dung ý nghĩa, hoàn cảnh tác giả...vân vân. Đặc biệt Thầy kể nhiều về đời sống của các tác giả như sinh hoạt trong gia đình, vợ con, bạn bè, thi cử...đặc biệt là những chuyện tình của các cụ ngày xưa. Thầy giảng bài theo lối nói chuyện tự nhiên nên lũ học trò ngồi trong giờ học không biết chán, một số trong lũ chúng tôi thích môn Việt văn cứ trông đến giờ của Thầy để nghe Thầy giảng. Có lẽ nhà trường thiếu giáo sư dạy môn lịch sử nên Thầy cũng phụ trách môn này năm chúng tôi học lớp đệ tam. Đến giờ của Thầy cả lớp ngồi im lắng nghe. Thầy không bao giờ bắt học trò trả bài, đó là điều chúng tôi thích nhất, kể cả môn Việt văn, trừ hai kỳ thi đệ nhất và đệ nhị cá nguyệt. Về môn sử, lúc nào Thầy cũng có những chuyện thuộc loại “thâm cung bí sử” kể cho chúng tôi nghe, hết sức thú vị. Một trong những chuyện Thầy kể khiến chúng tôi cười ầm cả lên là chuyện “Tự Đức Cong”, chắc các bạn cùng lớp với tôi năm đệ tam khó quên chuyện này. Thầy còn kể về thân phụ của Thầy là Cụ Phan Văn Dật ở Huế là một nhà Hán học, dạy trường Quốc học, sau dạy ở

Đại Học Huế. Cụ còn là một nhà văn nhà thơ, tác phẩm “Diễm Dương Trang” của Cụ được giải thưởng Tự Lực Văn Đoàn năm 1935. Thầy còn kể Cụ thân sinh của Thầy có một tủ sách gia đình đồ sộ, mỗi lần Thầy hoặc bất cứ ai muốn mượn sách để đọc cũng phải ghi phiếu mượn và không bao giờ được trả trễ, nếu trễ, dù lần đầu, cũng không được mượn sách nữa. Phải nói, Thầy Phan Văn Kha là một người đẹp trai, trắng trẻo, dáng vóc thư sinh, vui tính...nên học trò ai ai cũng kính mến. Gia đình Thầy ở trong khuôn viên trường Trần Hưng Đạo, năm học lớp đệ nhị đệ nhất, tôi đã thấy Thầy lái chiếc xe Peugeot 203 màu đen bóng loáng khi ra phố. Thầy được bổ về làm hiệu trưởng trường trung học Lê Lợi Di Linh, thay cho Thầy Đặng Vũ Hoãn đổi về Phan Rang, Ninh Thuận. Rồi Thầy vào quân trường Thủ Đức, sau đó được điều động về dạy ở trường Võ Bị Quốc Gia Đà Lạt.

Sau tháng tư năm 1975 tôi gặp Thầy ở Sài Gòn, nhà Thầy ở cùng phường với nhà tôi. Thầy cũng thường đi họp ở phường hay khu phố để nghe bọn cán khóa lác đủ điều. Thầy trò hiểu và thông cảm nhau nhưng không dám “nói năng linh tinh”. Lúc đó Thầy vẫn khỏe, nhiều lúc gặp Thầy cũng “xếp hàng cả ngày = xhcn” để mua gạo mốc, mì nát và thịt mỡ...Thật là một thảm cảnh đau lòng. Hôm 23 tháng 11, Nguyễn Quang Tuyến báo tin cho tôi hay là Thầy đã mệnh chung. Tôi bàng hoàng và thương tiếc Thầy. Được biết, đã nhiều năm sau này Thầy sống với một người con, cô đơn và buồn phiền kèm với tuổi càng ngày càng cao nên sức khỏe của Thầy càng lúc càng suy giảm. Nguyễn cầu hương linh Thầy sớm về an nghỉ nơi Miền Lạc Cảnh.

Các Bạn Mình thân mến,

Trong một vài thư trước, vì mãi mê với những chuyện thế sự lùm xùm chung quanh nên đôi khi quên chuyện Đà Lạt quê ta, chốn cũ trường ta, người cũ bạn ta...Nay chợt nhớ, xin ghi nhận vài chuyện như sau:

Chuyện thứ nhất: Sau khi cứ đi đi về về lăm lăm sang California để lo chuyện gia đình, hôm 14 tháng 12 vừa rồi mới có dịp gặp gần như đầy đủ anh chị em trong Gia Đình Củi Ngo Houston tại nhà hàng Kim Sơn. Một cuộc họp mặt rất cảm động vì anh chị em đã dành những cảm tình đặc biệt khi biết gia đình mình đang trải qua những ngày khó khăn do có một cháu bị bệnh đã một năm nay. Buổi họp mặt do THĐ Nguyễn Vương Thái và BTX Nguyễn Thị

Thảo đề xướng, có mặt anh chị Đặng Đình Hiệp & Đào Thị An, anh chị Trần Ngọc Toàn & Trần Kim Quy, anh Trương Văn Phước, anh chị Nguyễn Mậu Lộc & Lê Thị Cẩm, anh Trần Văn Thái, Nguyễn Thanh An và Ngô Ánh Minh. Sau khi ăn uống hàn huyên và chụp hình chung, anh chị em hẹn nhau sẽ họp mặt tại nhà anh chị Trần Ngọc Toàn & Trần Kim Quy vào ngày 8 tháng 1 – 2017 để “ăn tất niên”. Vào ngày ấy mình đang có mặt tại Nam California nên không dự được.

Chuyện thứ hai: Được biết vào ngày 15 tháng 1 – 2017 tại San Jose, miền Bắc California sẽ có cuộc họp mặt tất niên của hội Bùi Thị Xuân & Trần Hưng Đạo do hội trưởng Bùi Thắng Lợi thông báo, có sự tham dự của giáo sư Trần Phương Thu và Trần Kim Phượng từ Canada, chị Phùng Diễm Quỳnh cùng phu quân từ Texas, chị Phan Kim Dung từ Nam Cali, giáo sư Nguyễn Đình Cường từ Nam Cali cùng phu nhân cũng được mời lên dự. Chúc ngày họp mặt vui và thành công.

Chuyện thứ ba: Vào trung tuần tháng 11, chị hội trưởng BTX – THĐ ở San Jose có gửi một lá thư nhắc nhở đến việc chọn nơi tổ chức đại hội BTX - THĐ năm 2018. Sau đó có một anh là phu quân của một Bùi Thị Xuân đề nghị chị Bùi Thắng Lợi nên tiếp tục hy sinh đứng ra tổ chức tiếp. Không thấy ai trả lời hoặc góp ý gì thêm. Chờ xem...

Chuyện thứ tư: Một số anh chị em BTX – THĐ vùng Nam California đề nghị nên có một buổi họp mặt tất niên. Sau khi hỏi ý kiến, anh chị em đã đồng ý tổ chức buổi họp mặt từ 11:00 AM đến 3:00 PM tại nhà của chị Xuân Ninh

vào ngày 7 tháng 1 – 2017. Mong anh chị em rủ rê thêm bạn bè đến chung vui và hàn huyên chuyện xưa Đà Lạt và tham dự nhiều trò chơi hấp dẫn...

Các Bạn Mình thân mến,

Thư này viết vào những ngày cuối tháng cuối năm. 365 ngày sắp trôi qua. Lễ Giáng sinh đang tới. Tết dương lịch cũng đang tới. Chúng ta đã được gọi là “ông bà” từ lâu rồi. Nhưng mình tin chắc một điều: Các Bạn Già chúng ta lúc nào cũng cứ vui cứ khoẻ cứ chơi. Có như vậy mới sống lâu một trăm lẻ một tuổi. Đúng vậy nha Các Bạn Mình?

Phong Châu

12 - 2016

